

- Milyen szavazás?
- 7,500.000 szavazat!
- Tényleg népszavazás volt és 7,500.000 igennel szavazott.

Nézzük csak meg közelebbről.

II.

Az útonálló egy rabló banda élén megállítja a postakocsit az erdő mellett.

Az utasok többen vannak, mint ők de meggöszölva nem beszéltek össze, félálomtan; vára lanul támadták meg őket és mincs fegyverük.

Az útonálló megparancsolja. hogy szálljanak le a kocsi ról, egy pissenést se hallassanak és fekdjenek le, arccal a föld felé.

Vannak akik megkísérlik az ellenállást, de szétloccsan agyuk.

A többiek szófogadóan lefekszenek a földre, hallgatnak, a rémülettől megmeredten fekszenek élök, holtak és félholtak.

Az útonálló, míg társai a szerencsétlenekre revolvert szegeznek. kiüríti az utasok zsebeit, poggyászatát és magához vesz minden értéktárgyat. A jól sikerült csíny után így szól áldozataihoz:

— És most, mert nem akarok a törvényvel összeütközésbe kerülni. fölírtam egy cédulára, hogy mindazt amit elvettem az enyém és azt ti önszántokból adtátok nekem. Én tudom, hogy ezt ti is így akarjátok. Mindenki egy tollat kap és szó nélkül, moccanás nélkül...

Földön fekvve arccal a sárban...

— Aláírjátok ezt a cédulát. Ha valaki megmozdul vagy megszólal, a fegyvereim válaszolnak. Különben teljesen szabadok vagytok.

Az utasok kinyújtják kezüket és aláírják nevüket.

Mikor ez megtörtént az útonálló felemelt fővel mondja:

— Hét és félmillió szavazatot kaptam.

Az anarhisták szerepe a mai spanyol háboruban

Katalonia bukásának okai, a nyílt beavatkozás mellett, azok a hibák is, amiket a katalánok a háború kezdete óta elkövettek. Amíg Madrid vértett és a falakon újabb és újabb plakátok köve-

tették: „Harcoljatok az utolsó emberig szabadságtokért, gyerekeitek szabadságáért!”, Barcelóna Katalonia szíve felfegyverzetten várta a támadást.

Francó lázadása 1936 jul. 18.án Barcelónában mindössze tizenkét óra hosszat tartott. Barcelóna szabadult meg először a lázadóktól. A felkelés első napjaiban és később is az egész demokrata világ Katalóniához nagy reményeket fűzött. Azt hitték, hogy az ott fölhalmozott erők a köztársaság nagy tartalékává válnak és Barcelóna lesz az a köszikla, amelyen megtörik a lázadás és külföldi beavatkozók betörése. Hiszen azelőtt is mindig Barcelónából indult el minden szabadságmozgalom.

Katalonia a háború első napjaiban nem fogta fel helyesen szerepét és ez a hiba döntően befolyásolta későbbi sorsát. Az első napokban a betolakodók hadereje nem volt közel sem olyan méretű, mint ma és a katalóniai néphadsereg könnyen megakadályozhatta volna Francó előrenyomulását. Mégis Katalonia békén maradt és csak néhány hónap mulva küldött húszezer főnyi katonaságot Huesca alá; ugyanakkor a barcelónai kaszárnyákban 150 ezer jól felfegyverzett katona volt, akiknek minden munkája abban állt, hogy naponta kétszer gyakorlatokat végeztek. Spanyolország harcolt és vértett... Katalonia várt. A katalóniai anarhistáknak fegyvereik voltak, de azt nem küldték a frontra. Caballero kormánya különösen Alvarez del Vayo sikertelenül igyekezett rávenni az anarhista szervezeteket taktikájuk megváltoztatására. Nem használt sem a madridi front segélyhívása, sem a fenyegetett Malaga sürgetése. Katalonia „önálló” politikát folytatott. Békésen gyártották néphadseregük részére a hadianyagot, mintha Spanyolország sorsa nem érdekelte volna őket. Igaz, hogy sokan azonnal hadba akartak szállni, de erre nem került sor, mert Katalóniában az anarhisták szervezetei tartották kezükben a hatalmat. A FAI és CNT-nek 1937

ápr. 1-én három millió főnyi tagságuk volt. 1936 novemberében a nagyobbára anarhista beállítottságú katalóniai csapatok árulással határos hibákat követtek el. Ezek közül az egyik az volt, hogy legyilkolták 200 elfogott marokkóit. Eddig az ideig gyakran történt meg, hogy a köztársaságiakhoz egész marokkói századok csatlakoztak. Ettől a vérengzéstől kezdve a köztársaságiakra a marokkóiak úgy tekintettek, mint a kegyetlenség megtestesítőire.

Mikor Durutti — az anarhisták egyik legértékesebb vezetőembere — kikelt az ilyen politika ellen, megölték. Az ellene elkövetett merénylet után, 1936 decemberében egyre nagyobb lett a széthúzás a katalóniai anarhisták és Madrid között. Az is megtörtént, hogy egy szép napon a katalóniai csapatok otthagyták a madridi frontot. Elmenetelük a katalóniai segély megszűnését is jelentette. Azt hitték, hogy saját erejükkel meg tudják akadályozni Franco győzelmét és Kastília bukása után fel tudják építeni a katalóniaiak uralmát Spanyolországban. A lejátszódott események világosan bizonyítják, hogy az anarhisták ezzel a politikájukkal Francó legjobb szövetségeseivé váltak. Mikor a központi spanyol kormány Barcelonába költözött, energikus esz-közökhöz folyamodott az anarhistákkal szemben és igyekezett Katalónia összes erőit mozgósítani. Azonban már késő volt.

Iványi János

Korkép

Fink volt eddig a legnépszerűbb és legkedveltebb berlini kabaréhemondó, legutóbb azonban a német hatóságok nemcsak a fellépéseit tiltották be, hanem arra kényszerítették, hogy a nyugati erődítvények építésénél, mint közönséges munkás dolgozzék.

Itt közöljük azt a kis tréfát, mellyel nem kis mértékben vona magára Fink a nemzeti szocialista hatalmasok haragját.

Fink így szólt hallgatóihoz: „Ma

egy szép rejtvényt adok fel nektek. Ismeritek-e egy férfiú nevét, akinek tiszta árja a külseje, tiszta árja és amellet rendkívül okos is. A férfi nevének három első betűje G. O. E. 'Az ember világhírű.'"

Valaki rögtön felkiáltott: „Goebels!”

Nyugodtan mondja erre Fink: „Olyan férfiről beszélök, kinek a külseje tiszta árja.”

Megszólal más valaki: „Goering!”

Fink tovább mondja: „De kérem, én olyan emberről beszélek, aki nagyon okos.”

Amikor ezután már senki sem jelentkezik szólásra Fink rosszul csóválja a fejét: „Ügylátszik az utóbbi időben a német közönség művelődési színvonala nagyot süllyedt, pedig igazán nagyon könnyű kitalálni hogy kiről van szó. Én Goethe nevére gondoltam.

(N)

Innen-onnan

- **ANGLIA:** A világ legnagyobb ki-kötője London, évi 59.764.000 ton. forgalom. Hajóépítésben első a földön. **Indiai gyarmata** első a földön a nádeukor-termésben (a világtermelés több mint $\frac{1}{3}$ -a), a rizstermelésben (a világ termelés több mint $\frac{1}{3}$ -a), a dohánytermelésben (a világ termelés $\frac{3}{10}$ -e), a juta-termelésben (a világ termelés $\frac{1}{3}$ -e), a teakivitelben (a világ termelés $\frac{1}{4}$ -e), a gyapottermelésben (a világ termelés $\frac{1}{6}$ -a), a szarvasmarha állománya legnagyobb a világon, 160 millió állat (a világ szarvasmarha állományának több mint $\frac{1}{4}$ -e) **Maláji gyarmatok:** a legnagyobb kaucsuk termeléséről híresek (a világ termelés $\frac{1}{40}$ -e), legnagyobb az ón (u. n. angol cin) termelése, a világtermelésben az első (a világ termelés $\frac{1}{2}$ -e). **Aranypart gyarmata** első a világon a kakao-termelésben (a vilg termelés $\frac{1}{40}$ -e) **A Délafrikai Unió** (mint Brit dominium): első az arany-termelésben (a világ termelésének $\frac{1}{3}$ -a) és a gyémánt-termelésben (a világ termelés több